

Les trampes del «30 minuts» sobre el català

«El debat sobre la llengua necessita alguna cosa més que discursos victimistes que la provincialitzen i l'allunyen de projectar-se al món sense complexos»

Ahir vaig veure el 30 minuts sobre la llengua (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/30-minuts/llenguaferits/video/5879592/>), **que tant rebombori va generar a Twitter** perquè l'Àlex Hinojo -uns dels primers viquipedistes en català- va dir que li agradaria parlar català a la seva torradora. Aquest desig, a banda de ser del tot normal (pràcticament no hi ha assistents virtuals en català), no va ser ni de bon tros el més destacable d'un reportatge una mica trampós i frívol.

D'una banda, aquesta producció de TV3 és tramposa (per no dir cínica) perquè es plany de la poca oferta d'entreteniment juvenil en català quan va ser la mateixa televisió pública qui va suprimir el 3XL, l'únic canal que existia per a aquest mercat. Abans de desaparèixer, però, s'hi va emetre una programació en anglès, en plena fal·lera pel trilingüisme, una cosa que a Catalunya sovint sembla una absurditat provinciana per combatre els discursos falsament i tramposament favorables al bilingüisme català-castellà per la via de promoure una llengua, com l'anglès, que no necessita protecció.

Quan Bauçà va intentar imposar el trilingüisme a les Illes Balears tothom va posar el crit al cel, però un govern que es diu "sobiranista" (ho poso entre cometes perquè a aquestes altures ja no se sap què vol dir) sempre adopta les decisions correctes.

Al 30 minuts, només Sánchez-Piñol esmenta que la immersió lingüística no existeix a les escoles i els instituts del país, però ningú no diu que la consellera Rigau va aplicar sense gaires escarafalls la sentència del Tribunal Suprem que se la carregava. Per cert, que mentre escric aquest article, els diaris es fan ressò d'un estudi que moltes altres dades fetes a la mida del govern diu que la principal llengua habitual dels catalans és el castellà i la consellera de cultura Mariàngela Vilallonga afirma que les dades demostren que la immersió funciona.

El reportatge "Llenguaferits" també és frívol perquè aborda el tema des de la superficialitat, posant el focus en el mer voluntarisme dels parlants, com si la supervivència de la llengua només depengués de la militància. Evidentment, no s'hi diu que els mateixos polítics que fins fa quatre dies cantaven les glòries del català com a llengua d'integració ara hi renuncien amb l'excusa d'ampliar el suport a una independència que tampoc no s'han cregut mai.

El reportatge també oblida que no es pot parlar de llengua sense parlar de política, perquè sense el català Barcelona seria una ciutat de províncies residual. Els qui denuncien la politització de la llengua sempre són els mateixos que no tenen gens d'interès en què sobrevisqui perquè ja disposen d'una altra llengua i una altra capital -i, en definitiva, tot un estat al darrere, que encaixa amb la seva concepció del món. D'això ningú no en parla, perquè la nostra política mai no s'ha deixat de fer des del provincianisme.

Tampoc no s'hi diu que una llengua és un mercat, és una manera d'estar al món i projectar-s'hi també econòmicament, i per tant geopolíticament. Per això sempre m'ha cridat l'atenció que la Direcció General de Política Lingüística pengi del Departament de Cultura. Jo mateixa he vist candidats d'ERC i JxCat a l'alcaldia de Barcelona (Ferran Mascarell i Gemma Sendra, concretament) parlar només en castellà en un debat electoral sobre ciència i innovació mentre defensaven que "lo importante es entendernos" al més pur estil de l'espanyolisme clàssic. Per a ells, el català no serveix per a les coses importants i només és bo per al folklore.

El debat sobre la llengua necessita alguna cosa més que discursos victimistes que la provincialitzen i l'allunyen de projectar-se al món sense complexos. Una llengua, hi insisteixo, és un mercat. No un producte de folklore -o no només-.